

ANALIZA RELAȚIEI DINTRE INFORMAȚIA CONTABILĂ ȘI EVALUAREA ÎNTEPRINDERII

ANALYSIS OF THE RELATIONSHIP BETWEEN ACCOUNTING INFORMATION AND COMPANY VALUATION

Autor: **Ioana ANDRIOAIA**, Master's student
Ștefan cel Mare University of Suceava, România

E-mail: ioana.andrioaia99@gmail.com

Conducători științifici: **Veronica GROSU**¹, **Svetlana MIHAILA**²,

Ștefan cel Mare University of Suceava, România¹, Academia de Studii Economice din Moldova²

E-mail: veronica.grosu@usm.ro¹, svetlana.mihaila@ase.md²

ORCID: 0000-0003-2465-4722¹, 40000-0001-5289-8885²

Abstract. *In the current economic, social and political context, which is also influenced by globalization, information is playing an essential role and its characteristics are a fundamental pillar in the process of effective business decision-making, as the relationship between accounting information and company valuation is becoming increasingly evident. Thus, the purpose of this article is to analyze the relationship created between accounting information and company valuation. To achieve the proposed purpose, two objectives have been set: objective 1: to identify the type of relationship that is formed between accounting information and the company valuation process; objective 2: to analyze how accounting information influences company valuation. The methodology used for this study consisted of a review of the literature dealing with the two concepts: accounting information and enterprise valuation. The results highlight the profound relationship between accounting information and valuation, a relationship that is a central point of discussion in academic and business circles, with significant implications for the way entities manage their businesses and make strategic decisions.*

Keywords: *accounting information, company valuation, information quality, interdependence.*

JEL cod: M40, M41

Introducere

Având în vedere circumstanțele specifice perioadei actuale create de influențele economice, sociale și politice, precum și de influența globalizării, informația reală și oportună se transformă în „monedă de schimb”, a cărei „valoare” este determinantă pentru luarea deciziilor. Caracteristicile cantitative, dar în special cele calitative impactează informațiile contabile reale obținute prin prezentarea elementelor din situațiile financiare la valoare actuală cu ajutorul evaluării. Astfel, scopul acestui studiu este de a analiza relația creată între informația contabilă și evaluarea întreprinderii. Pentru a îndeplini scopul propus au fost stabilite două obiective: obiectivul nr.1: identificarea tipului de relație ce se formează între informația contabilă și procedeele de evaluare a întreprinderii; obiectivul nr. 2: analiza modului în care informația contabilă influențează evaluarea întreprinderii. Metodologia utilizată pentru realizarea acestui studiu a constat în analiza literaturii de specialitate ce tratează cele două concepte: informația contabilă și evaluarea întreprinderii. Rezultatele evidențiază relația profundă între informația contabilă și evaluare, relație ce reprezintă un punct central al discuției în mediul academic și de afaceri, având implicații semnificative asupra modului în care entitățile își gestionează afacerile și iau decizii strategice.

Conținutul de bază. Informația contabilă și evaluarea întreprinderii

Conceptul de informație nu poate fi înțeles în mod complet decât în raport cu alți doi termeni esențiali: date și cunoștințe. Datele reprezintă semne sau simboluri care derivă direct din observarea faptelor, fiind materie primă ce poate fi prelucrată pentru a deveni informație. Informația, pe de altă parte, rezultă din procesarea datelor într-un mod care să răspundă nevoilor unui utilizator, într-un anumit context specific (Mihalciuc, 2008). Din punct de vedere economic, contabilitatea reprezintă principalul furnizor al informațiilor utilizate atât de utilizatorii interni, cât și de utilizatorii externi. Acestui generator de informații îi este atribuită o importanță deosebită în cadrul întregului spectru de informații deoarece nevoia acestora apare în urma interacțiunilor din cadrul mediului economic.

În ceea ce privește informația contabilă în relația cu evaluarea întreprinderii, cele două concepte sunt strâns interdependente. Informația contabilă constituie sursa principală de date și informații ce sunt utilizate în cadrul evaluării întreprinderii. Situațiile financiare furnizează utilizatorilor informații esențiale privind performanța financiară și poziția financiară a întreprinderii. Aceste informații reprezintă materia primă a procesului de evaluare a capacității de obținere a performanței, simultan cu modul de administrare a resurselor întreprinderii.



Figura 1. Interdependența dintre informația contabilă și evaluarea întreprinderii

Sursa: Prelucrare proprie după Bulău, D., (2022)

Conform Asociației Naționale a Evaluatorilor Autorizați din România (ANEVAR) evaluarea constă în „procesul prin care se determină valorile la care elementele din situațiile financiare vor fi recunoscute în contabilitate” (ANEVAR, 2023). Evaluarea adecvată este responsabilă de formularea rapoartelor financiare care să ofere o reprezentare fidelă a situației întreprinderii, a cărui rol este accentuat de dinamica constantă a economiei actuale, care solicită o adaptare continuă și o relevanță permanentă a informațiilor furnizate (Nicolae și Dregheciu, 2017).

Evaluarea constituie un procedeu complex ce implică stabilirea valorilor la care activele și pasivele incluse în situațiile financiare sunt recunoscute în contabilitate, ceea ce presupune selectarea unei metode specifice de evaluare, având în vedere că pentru întocmirea situațiilor financiare pot fi utilizate diverse baze de evaluare. Principalele abordări utilizate în evaluarea întreprinderilor sunt abordarea prin piață și abordarea prin venit. Indiferent de metoda aplicată, analiza financiară este primordială pentru estimarea în mod credibil a valorii întreprinderii, având în vedere capacitatea indicatorilor financiari de a reflecta potențialul de performanță și riscurile asociate. În domeniul contabilității, profesioniștii tind să folosească conceptul de cost în locul celui de valoare, motivând că valoarea poate fi subiectivă și influențată de scopul evaluării. Deși principiul costului istoric este fundamental în contabilitate, limitările sale, cum ar fi nereactualizarea valorilor în funcție de schimbările de prețuri pe piață, pot distorsiona interpretarea performanței financiare a unei întreprinderi. Cu toate acestea, costul istoric rămâne baza cea mai comună pentru evaluarea întreprinderilor, fiind adesea combinat cu alte baze precum costul curent, valoarea realizabilă și valoarea actualizată. În prezent, unele întreprinderi utilizează costul curent pentru a compensa limitările costului istoric în soluționarea problemelor legate de fluctuațiile de prețuri ale activelor (ANEVAR, 2023).

Capacitățile noilor tehnologii și virtualizarea proceselor care contribuie la creșterea valorii întreprinderilor au generat o transformare semnificativă în mediul informațional, influențând semnificativ modul în care informațiile contabile sunt colectate, prelucrate și furnizate. Acest lucru manifestă repercusiuni cu mare impact asupra procesului de evaluare a întreprinderii. Ca urmare a acestor schimbări, reevaluarea rolului și a locului informației contabile capătă o mai mare importanță în contextul economiei digitale. Este necesar să se analizeze modul în care calitatea informației contabile este afectat de digitalizare și de noile seturi de cerințe cerute de părților interesate (Spilnyk și Palukh, 2019). Astfel, este important să subliniem importanța pe care o are calitatea informațiilor contabile pentru evaluarea întreprinderii.

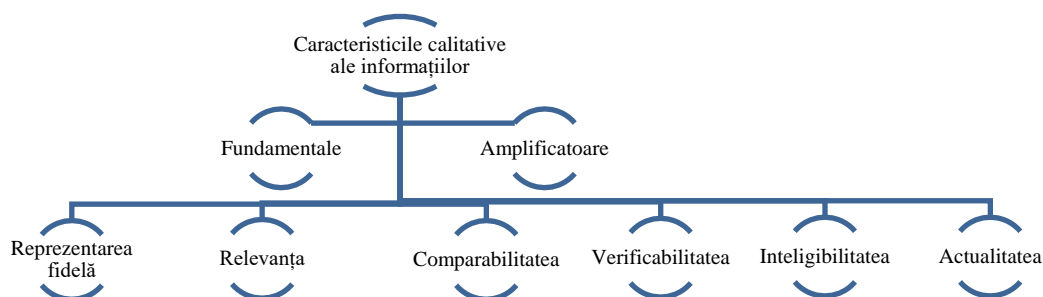


Figura 2. Caracteristicile calitative ale informațiilor financiare

Sursa: International Accounting Standards Board, (2018)

Caracteristicile calitative, primate individual sau grupate, în absența relevanței și a reprezentării fidele nu pot oferi utilitate informațiilor contabile înregistrate de întreprindere într-un anumit interval de timp. Din acest motiv, cele două seturi de caracteristici calitative sunt interdependente, fiecare putând să maximizeze valoarea și importanța celeilalte (Melega, 2023). Împreună, aceste caracteristici calitative contribuie la obținerea unei evaluări cu o mai mare precizie, completă, relevantă, care să furnizeze informațiile necesare procesului decizional.

Totuși, este important de menționat că funcția de reprezentare fidelă a contabilității nu se limitează exclusiv la un impact pozitiv. Trebuie să ținem cont că există posibilitatea ca managementul să recurgă la diverse tehnici de contabilitate creativă în vederea manipulării informațiilor conform propriilor interese. În funcție de utilizatorul căruiia îi sunt destinate informațiile acestea pot fi pesimiste sau optimiste. Cele mai apropiate de „adevărul contabil” și de „imaginea fidelă” sunt informațiile necesare utilizatorilor interni, respectiv managementul. Având în vedere aceste aspecte, există probabilitatea ca imaginea reflectată de situațiile financiare să fie doar una dintre multiplele reprezentări posibile. Nu trebuie trecută cu vederea prezența riscului informațional în contextul comunicării financiar-contabile, motiv pentru care informația contabilă deține o importanță deosebită în procesul de evaluare a întreprinderii, iar impactul său este evident atât în mediul economic, cât și în cel social (Horomnea și Bulău, 2022).

Concluzii

Studiul realizat evidențiază conexiunea strânsă între informația contabilă și procesul de evaluare a întreprinderii, subliniind interdependența celor două elemente pentru procesul decizional al organizațiilor. Calitatea și relevanța informației contabile reprezintă aspecte esențiale pentru o evaluare eficientă și corectă a performanței și valorii unei întreprinderi. Cu toate acestea, s-a remarcat posibilitatea ca informația contabilă să fie supusă unor practici manipulative, ceea ce ar putea influența în mod negativ procesul de evaluare a întreprinderii, motiv pentru care este necesară implementarea unor standarde și reguli clare pentru a asigura integritatea și corectitudinea informațiilor contabile. Ca direcție viitoare de cercetare se are în vedere analiza efectelor implementării noilor tehnologii în procesul de evaluare a întreprinderilor și contribuția lor la îmbunătățirea procesului decizional prin intermediul perspectivelor inovative.

Referințe bibliografice

1. Asociația Națională a Evaluatorilor Autorizați din România (ANEVAR) (2023). *Evaluarea întreprinderii și a activelor necorporale* (1), IROVAL București.
2. Horomnea, E. & Bulău, D., (2022). *Validarea și valorizarea adevărului contabil prin auditul financiar și evaluarea întreprinderii*, Tipo Moldova, Iași. p. 121.
3. Melega, A. (2023). Analiza predictivă a fluxurilor de investiții și a prețurilor de transfer în contextul intensificării riscurilor geopolitice și de divergență în aplicarea Standardelor Internaționale de Raportare Financiară (IFRS). Teză de doctor în științe economice. p. 59.
4. Mihalciuc, C. (2008). Informația contabilă-suport pentru determinarea rentabilității întreprinderii. *Annales Universitatis Apulensis, Series Oeconomica*, (8).
5. Nicolae, T., & Dregheciu A.E. (2017). Aspecte ale evaluării contabile, economice și administrative. p. 8.
6. Spilnyk, I., & Palukh, M. (2019). Accounting in the digital economy conditions. *The institute of accounting, control and analysis in the globalization circumstances*, (1-2), 83-96.